

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

Факультет музичного мистецтва

Кафедра естрадного та народного співу

СТИЛІ ТА НАПРЯМКИ ЕСТРАДНОЇ МУЗИКИ

Програмата навчально-методичні матеріали до курсу
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності
025 «Музичне мистецтво», ОП «Естрадний спів»

УДК 78.036

С 80

Друкується за рішенням науково-методичної ради
Харківської державної академії культури
(Протокол № 9 від 29.03.2023 р.)

Рецензенти:

Манько С. Б., кандидат мистецтвознавства, зав. кафедри естрадного та народного співу
Харківської державної академії культури

Щепакін В. М., доктор мистецтвознавства, доцент кафедри теорії та історії музики
Харківської державної академії культури

Укладач:

Т. М. Теслер, старший викладач, кандидат мистецтвознавства

С 80 Стилі та напрямки естрадної музики : прогр. та навчально-методичні матеріали до курсу для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво», спеціалізації «Естрадний спів» / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т музич. мистецтва, Каф. естрадного та нар. співу ; [уклад. Т. М. Теслер]. Харків : ХДАК, 2023.17 с.

Зміст курсу розкриває методологічну базу для професійного аналізу процесів в естрадному мистецтві та історію естрадної музики в різноманітні стилів та напрямків.

Для викладачів, бакалаврів спеціальності 025 «Музичне мистецтво», спеціалізації «Естрадний спів», для слухачів системи підвищення кваліфікації та післядипломної освіти.

УДК 78.036(073)

I. Опис навчальної дисципліни «Стилі та напрямки естрадної музики»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна / освітньо-наукова програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань - 02 Культура і мистецтво	Обов'язкова	
	Спеціальність - 025 Музичне мистецтво естрадний спів		
Загальна кількість годин - 120	Освітньо-професійна / освітньо-наукова програма	Рік підготовки:	
		1-й	
Тижневих годин для навчання: аудиторних – 4,5 самостійної роботи здобувача - 80	перший (бакалаврський) / рівень вищої освіти	Семестр	
		1-й	
		Лекції	
		30 год.	
		семінарські	
		10 год.	
		Самостійна робота	
		80 год.	
		Вид контролю: екзамен	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для навчання – 40/80

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – на основі історії естрадної музики сформувати у здобувачів уміння орієнтуватися в усьому різноманітті стилів та напрямів естради, розвинути музичний та естетичний смаки, дати необхідну методологічну базу для професійного аналізу процесів, які відбуваються в царині естрадного мистецтва.

III Компетентності та результати навчання

Загальні компетентності	<p>ЗК 1 Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 2 Знання та розуміння предметної області та розуміння музично-професійної діяльності.</p> <p>ЗК 3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 4 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 5 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7 Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p>
-------------------------	---

	<p>ЗК 9Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 11Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК 12Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК 14Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 18Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, осмислювати власний досвід та передавати його іншим у процесі викладання.</p>
Фахові компетентності	<p>СК 3Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.</p> <p>СК 4Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.</p> <p>СК 5Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.</p> <p>СК 6Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.</p> <p>СК 7Здатність володіти науково-аналітичним апаратом, використовувати професійні знання у практичній діяльності.</p> <p>СК 10Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.</p> <p>СК 11Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової діяльності вокаліста (виконавця / викладача).</p> <p>СК 12Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.</p> <p>СК 17Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології виконавської, педагогічної діяльності.</p> <p>СК 18Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.</p> <p>СК 24Здатність оперативно застосовувати знання, вміння та навички у педагогічній роботі в вокальному класі в процесі формування естетичних поглядів та художніх смаків.</p>

Програмні результати навчання (відповідно до освітньо-професійної / освітньо-наукової програми).

Програмні результати навчання	<p>РН 3Демонструвати різні методи ки удосконалення виконавської діяльності.</p> <p>РН 4Аналізувати музичні твори з виокремлення їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.</p> <p>РН 5Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору,</p>
-------------------------------	---

	<p>створювати його художню інтерпретацію.</p> <p>РН 6 Демонструвати спроможність до осягнення історико-теоретичних проблем в галузі музичного мистецтва та виконання самостійної роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію</p> <p>РН 7 Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.</p> <p>РН 8 Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.</p> <p>РН 11 Застосовувати теоретичні знання з теорії та історії вокального виконавства, стилів та напрямів страдної музики у вокально-виконавській та педагогічній діяльності.</p> <p>РН 12 Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p> <p>РН 13 Вміти здійснювати педагогічну діяльність.</p> <p>РН 14 Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання вокалу.</p> <p>РН 15 Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.</p> <p>РН 17 Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.</p> <p>РН 24 Володіти методами опрацювання методичної літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу для подальшої розробки методики викладання фахових дисциплін.</p>
--	---

Основний засіб діагностики успішності навчання — екзамен.

Оцінювання знань здійснюється за 100 бальною рейтинговою шкалою. Основним критерієм успішності вивчення здобувачем освіти навчальної дисципліни є отримання ним не менш як 60 балів зі 100 за сукупністю усіх видів робіт: складання підсумкового іспиту, участь у лекційних заняттях, відповіді на семінарах, виконання завдань для самостійної роботи.

Критерії оцінювання результатів навчання:

1. Високий рівень знання матеріалу курсу (90–100 балів, А, відмінно):
  - вільне володіння понятійним апаратом,
  - вільна орієнтація в матеріалі курсу і здатність відповісти на різні питання;
  - високий рівень виконання програмних завдань.
2. Достатньо високий рівень знання матеріалу курсу (74–89 балів, С, В, добре):
  - добре володіння основними термінами і поняттями,
  - досить вільна орієнтація в матеріалі курсу і здатність відповісти на основні питання;
  - добрий рівень виконання програмних завдань.
3. Посередній рівень знання матеріалу курсу (60–73 балів, D, E, задовільно):
  - посередній рівень володіння основними термінами і поняттями,

- недостатньо вільна орієнтація в матеріалі курсу і здатність відповісти на окремі питання;
  - посередній рівень виконання програмних завдань.
4. Незадовільний рівень з можливістю повторного складання (35–59 балів, FX, незадовільно):
- незнання окремих термінів та понять,
  - незнання основного матеріалу курсу і неспроможність відповісти на більшість питань;
  - незадовільний рівень виконання окремих програмних завдань.
5. Незадовільний рівень з обов'язковим повторним вивченням дисципліни (0–34 бали, F, незадовільно):
- незнання основних термінів та понять,
  - незнання матеріалу курсу і неспроможність відповісти на питання;
  - нездатність до виконання більшості програмних завдань.

IV. Зміст і структура дисципліни

Структура навчальної дисципліни складається з 11 тем, пов'язаних між собою змістовими складовими:

Тема 1. *XIX ст. – початок розвитку естрадного мистецтва у світі.*

Тема 2. *Музично - театральні жанри.*

Тема 3. *Джаз як явище музичного мистецтва.*

Тема 4. *Кантрі.*

Тема 5. *Блюз.*

Тема 6. *Класичний джаз.*

Тема 7. *Чикагський стиль.*

Тема 8. *Джаз і національна композиторська школа США.*

Тема 9. *Світова естрада і український джаз 20-80 рр.*

Тема 10. *Рок-музика в англомовних культурах.*

Тема 11. *Українська музична естрада.*

Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі екзамену. Передбачено рубіжні етапи контролю у формі усного опитування, презентацій, ділових ігор, кейсів, якості виконання самостійної роботи тощо.

V. Тематичний план курсу (денна форми навчання)

Назви розділів	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	У тому числі				
л		п	сем.	інд	с.р	
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. XIX ст. – початок розвитку естрадного мистецтва у світі.						
1.1. Загальна характеристика легкої музики.	8	1				5
Тема 2. Музично - театральні жанри.						
2.1. Різновиди музично-театральних жанрів розважального характеру (зінгшпіль, водевіль, театр менестрелів та ін).	7	1				5
2.2. Американський мюзикл. Мюзикл у світі.	8	2		2		5
Тема 3. Джаз як явище музичного мистецтва.						
3.1. Природа джазу. Соціальні й художні предтечі появи і розповсюдження джазу. Естетична атмосфера	8	2				5

в США кінця 19 - поч. 20 ст. Зародження розважально-промислового комплексу.						
3.2.Проникнення джазу в Європу. Музична мова джазу, його відмінності від європейського.	8	2		2		5
Тема 4. Кантрі						
4.1.Особливості сільської музики США. Різновиди кантрі. Нешвіл - столиця кантрі.	8	1				5
Тема 5. Блюз.						
5.1.Архаїчний блюз – жанр негритянського фольклору. Класичний блюз і його еволюція в 20 ст.	8	2		1		5
Тема 6 .Класичний джаз.						
6.1.Джазоватермінологія. Систематизація стилів. Новоорлеанський стиль. Рисикласичного джазу.	8	2		2		5
Тема 7. Чикагський стиль.						
7.1.Джаз перехідного періоду. Особливості “білого” джазу. Вихід джазу за межі Нового Орлеану. Професіоналізація джазу.	8	2				5
7.2.Диксиленд і його роль у джазовій музиці 20 ст.	8	2				5
Тема 8. Джаз і національна композиторська школа США.						
8.1. Взаємопроникнення академічних і джазових жанрів та стилів. Дж. Гершвін.	8	1				5
Тема 9. Світова естрада і український джаз 20-80 рр.						
9.1 Соціальні, національні і художні витоки світової естради й українського джазу. Ексцентричний джаз; Інструментальний джаз.	6	2				4
9.2. Теаджаз і «Пісенний джаз».	6	2		1		4
Тема 10. Рок-музика в англomовних культурах.						
10.1. Рок-н-рол (Е. Преслі, Б. Хейлі). “Бітлз”. Етап творчого шляху.	6	2				5
10.2. Різновиди мейнстрім-року 70-80 рр. (“Rolling Stones”, “Doors”, “Led Zeppelin”, Елтон Джон та ін.).	5	2				4
Тема 11. Українська музична естрада.						
11.1. Витоки української естради, використання фольклору.	5	2				4
11.2. Пісенна творчість українських композиторів. Стилi в українській естраді.	5	2		2		4
Усього годин:	120	30		10		80

VI. Зміст курсу

Тема 1. XIX ст. – початок розвитку естрадного мистецтва у світі.

Загальна характеристика легкої музики. Музична естрада Європи та інших регіонів: концертна естрада (раніше називалася "розважальний") об'єднує всі види виступів в естрадних концертах; театральна естрада (камерні вистави театру мініатюр, театрів-кабаре, кафе-театрів або масштабне концертне ревію, мюзик-хол, з численним виконавчим складом і першокласною сценічною технікою); святкова естрада (народні гуляння, свята на стадіонах, насичені спортивними і концертними номерами, а також бали, карнавали, маскаради, фестивалі і т.п.).

Тема 2. Музично - театральні жанри.

Різновиди музично-театральних жанрів розважального характеру (зінгшпіль, водевіль, театр менестрелів та ін.). Французькі різновиди розважальної театральної естради (кафе-шантан, кафе-концерт, кабаре, ревію). Англійський мюзик-хол як розвинута форма концертного кафе. Американський мюзикл. Мюзикл у світі.

Семінарське заняття: Американський мюзикл. Мюзикл у світі. – 2 год.

Тема 3. Джаз як явище музичного мистецтва.

Природа джазу. Соціальні й художні предтечі появи і розповсюдження джазу. Естетична атмосфера в США кінця 19 - поч. 20 ст. Зародження розважально-промислового комплексу. Проникнення джазу в Європу. Музична мова джазу, його відмінності від європейського.

Семінарське заняття: Проникнення джазу в Європу. Музична мова джазу, його відмінності від європейського. – 2 год.

Тема 4. Кантрі.

Особливості сільської музики США. Різновиди кантрі. Нешвіл - столиця кантрі. Професіоналізація кантрі (Д. Роджерс, Д. Кеш, Р. Кларк). Відродження традицій кантрі в поп-музиці 70-х рр. 20 ст. Вплив кантрі на джазову та естрадну музику (фолк-джаз, фолк-рок).

Тема 5. Блюз.

Архаїчний блюз – жанр негритянського фольклору. Класичний блюз і його еволюція в 20 ст. Вокальна імпровізація в блюзі (Б. Сміт, Б. Холідей, Е. Фіцджеральд). Ритм-енд-блюз. Особливості сучасного блюзу. Традиції блюзу в рок-музиці.

Семінарське заняття: Архаїчний блюз – жанр негритянського фольклору. Класичний блюз і його еволюція в 20 ст. – 1 год.

Тема 6. Класичний джаз.

Джазоватермінологія. Систематизація стилів. Новоорлеанський стиль. Риси класичного джазу. Родоначальники традиційного джазу (С. Беше, Д. Додс, Д. Нун, Д.Р. Мортон та ін.), Л. Армстронг.

Семінарське заняття: Джазоватермінологія. Систематизація стилів. Новоорлеанський стиль. Риси класичного джазу. – 2 год.

Тема 7. Чикагський стиль.

Джаз перехідного періоду. Особливості “білого” джазу. Вихід джазу за межі Нового Орлеану. Професіоналізація джазу. Диксиленд і його роль у джазовій музиці 20 ст.

Тема 8. Джаз і національна композиторська школа США.

Особливості становлення національної композиторської школи в США. Розвиток академічних жанрів. Ч. Айвз, С. Барбер, І. Бернстайн, І. Стравінський. Взаємопроникнення академічних і джазових жанрів та стилів. Дж. Гершвін.

Тема 9. Світова естрада і український джаз 20-80 рр.

Соціальні, національні і художні витоки світової естради й українського джазу. Ексцентричний джаз. “Теаджаз”. Народження національного джазу в Україні. Поява самобутніх джазових виконавців, композиторів, ансамблів в Україні. Оркестр О. Лундстрема. Джазові вокалісти України.

Семінарське заняття: Теаджаз і «Пісенний джаз». – 1 год.

Тема 10. Рок-музика в англомовних культурах. Рок-н-рол (Е. Преслі, Б. Хейлі). “Бітлз”. Етапи творчого шляху. Різновиди мейнстрім-року 70-80 рр. (“Rolling Stones”, “Doors”, “Led Zeppelin”, Елтон Джон та ін.). Хард-рок (“Deep Purple”, “Black Sabbath”, “Bon Jovi” та ін.). Джаз-рок (“Чикаго”, “Кров, пот і сльози”, “Оркестр Махавішну”). Арт-рок (“Pink Floyd”, “Емерсон, Лейк и Пауелл”, “Queen”). Народження рок-опери (Е. Л.

Уеббер). Соул (Р. Чарльз, А. Френклін та ін.). Поп-рок в системі масової культури західних країн.

Тема 11. Українська музична естрада.

Витоки української естради, використання фольклору. Пісенна творчість українських композиторів. Стилі в українській естраді. Виконавська творчість найяскравіших артистів і колективів.

Семінарське заняття: Пісенна творчість українських композиторів. Стилі в українській естраді. – 2 год.

VII. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ І САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Семінарське заняття: *Музикл у світі. Американський музикл. Європейський музикл.* – 2 год.

Питання:

1. Історіографія музиклу.
2. Витоки американського музиклу.
3. Музична складова американського музиклу.
4. Роль музиклу в естрадному виконавстві світу.

Література: 8, 9, 10, 11, 12, 13, 18.

Самостійна робота: *Музично-театральні жанри* – 10 год.

Мета: поглиблене вивчення розвитку естрадного мистецтва у світі.

Завдання: На основі поглиблене вивчення розвитку естрадного мистецтва у світі підготувати повідомлення з наступних питань:

1. Загальна характеристика легкої музики.
2. Музична естрада Європи та інших регіонів.
3. Різновиди музично-театральних жанрів розважального характеру (зінгшпіль, водевіль, театр менестрелів та ін).
4. Французькі різновиди розважальної театральної естради (кафе-шантан, кафе-концерт, кабаре, реву).

Література: 7, 8, 9, 10, 11, 12.

Семінарське заняття: *Природа джазу. Проникнення джазу в Європу. Музична мова джазу. Відродження традицій кантрі в поп-музиці 70-х рр. 20 ст. Вплив кантрі на джазову й естрадну музику (фолк-джаз, фолк-рок).* – 2 год.

Питання:

1. Історіографія джазу.
2. Витоки джазу.
3. Музична складова джазу.
4. Витоки кантрі та роль у музичному просторі.

Література: 22, 28, 33, 43.

Самостійна робота: *Джаз як явище музичного мистецтва. Африканські і європейські джерела джазу* – 8 год.

Мета: поглиблене вивчення розвитку джазового мистецтва у світі.

Завдання:

На основі поглиблене вивчення розвитку джазового мистецтва у світі підготувати повідомлення з наступних питань:

1. Афроамериканські традиції в джазі. Жанр негритянського фольклору, що безпосередньо вплинули на зародження джазу.
2. Спірічуелархаїчний і концертний. Фортепіанна музиканегрів.
3. Взаємопроникнення культур. Європейські традиції в джазі. Балада. Професійна пісня. Творчість С. Фостера.
4. Особливості сільської музики США. Різновиди кантрі. Нешвіл - столиця кантрі.

Література: 22, 28, 33, 43.

Семінарське заняття: Ритм-енд-блюз. Особливості сучасного блюзу. Новоорлеанський стиль. Риси класичного джазу – 2 год.

Питання:

1. Витоки ритм-енд-блюзу.
2. Музична складова ритм-енд-блюзу.
3. Витоки Новоорлеанського стилю, класичного джазу та їх риси.

Література: 22, 28, 33, 43.

Самостійна робота: Блюз. Регтайм. Класичний джаз – 20 год.

Мета: поглиблене вивчення розвитку блюзу, регтайму, класичного джазу в музичному мистецтві.

Завдання:

На основі поглиблене вивчення розвитку блюзу, регтайму, класичного джазу в музичному мистецтві підготувати повідомлення з наступних питань:

1. Вокальна імпровізація в блюзі (Б. Сміт, Б. Холідей, Е.Фіцджеральд)
2. Архаїчний блюз – жанр негритянського фольклору. Класичний блюз і його еволюція в 20 ст.
3. С. Джоплін. “Зірковий час” жанру. Бугі-вугі. Еволюція жанру в 20 ст
4. Джазова термінологія. Систематизація стилів. Новоорлеанський стиль. Риси класичного джазу.
5. Джаз перехідного періоду. Особливості “білого” джазу. Вихід джазу за межі Нового Орлеану. Професіоналізація джазу.
6. Диксиленд і його роль у джазовій музиці 20 ст.
7. Взаємопроникнення академічних і джазових жанрів та стилів. Дж. Гершвін.
8. Соціальні, національні і художні витоки світової естради й джазу. Ексцентричний джаз; Інструментальний джаз
9. Теаджаз і «Пісенний джаз».
10. Оркестр О. Лундстрема. Джазові вокалісти України.

Література: 22, 28, 33, 43.

Семінарське заняття: Різновиди мейнстрім-року 70-80 рр. (“RollingStones”, “Doors”, “LedZeppelin”, Елтон Джон та ін.). Хард-рок (“DeepPurple”, “BlackSabbath”, “BonJovi” та ін.)

Питання:

1. Дати визначення мейнстрім-року.
2. Музична складова року.
3. Дати характеристику видатним рок-групам та солістам.

Література: 12, 13, 16, 18, 40, 43.

Самостійна робота: Сучасний джаз 50-80- рр., рок-музика в англомовних культурах - 12 год.

Мета: поглиблене вивчення розвитку сучасного джазу 50-80- рр. та рок-музики в англомовних культурах.

Завдання:

На основі поглиблене вивчення розвитку сучасного джазу 50-80 - рр. та рок-музики в англомовних культурах підготувати повідомлення з наступних питань:

1. Бі-боп (Ч. Паркер, Д. Гіллеспі, Т. Монк); Кул-джаз (Л. Янг, М. Девіс).
2. Прогресив (Кентон, Рассел, Еванс); Хард-боп (Д. Колтрейн); Авангардні течії в сучасному джазі (фрі-джаз, ф’южн, модальний джаз та ін.).
3. Фолк-джаз (“четвертатечія”); Босса-нова.
4. Рок-н-рол (Е. Преслі, Б. Хейлі). “Бітлз”. Етап творчого шляху.
5. Різновиди мейнстрім-року 70-80 рр. (“RollingStones”, “Doors”, “LedZeppelin”, Елтон Джон та ін.).

Література: 12, 13, 16, 22, 28, 33, 43.

Семінарське заняття: *Джаз-рок (“Чікаго”, “Кров, пот і сльози”, “Оркестр Махавішну”). Арт-рок (“Pink Floyd”, “Емерсон, Лейк и Пауелл”, “Queen”).*

Питання:

1. Дати визначення джаз-року.
2. Музична складова джаз-року.
3. Дати визначення арт-року.
4. Дати характеристику видатним джаз-рок групам, арт-рок групам та їх солістам .

Література: 12, 13, 16, 22, 28, 33, 43.

Самостійна робота: *Рок-музика в англomовних культурах, рок-опери Е. Л. Уеббера 8 год.*

Мета: поглиблене вивчення розвитку рок-музика в англomовних культурах та народження рок-опери Е. Л. Уеббера.

Завдання:

На основі поглиблене вивчення розвитку рок-музика в англomовних культурах та народження рок-опери Е. Уеббера підготувати повідомлення з наступних питань:

1. Джаз-рок (“Чікаго”, “Кров, пот і сльози”, “Оркестр Махавішну”)
2. Арт-рок (“Pink Floyd”, “Емерсон, Лейк и Пауелл”, “Queen”)
3. Народження рок-опери (Е. Л. Уеббер)
4. Соул (Р. Чарльз, А. Френклін та ін.). Поп-рок в системі масової культури західних країн.

Література: 12, 13, 16, 18, 22, 28, 33, 40, 43.

Семінарське заняття: Пісенна творчість українських композиторів. Стилї в українській естраді. Виконавська творчість найяскравіших артистів і колективів України.

Питання:

1. Історіографія української пісенної естради.
2. Визначити композиторів в українській пісенній естраді.
3. Творчість В. Івасюка.
4. Дати характеристику видатним поп-рок групам та їх солістам, сольним виконавцям України.

Література: 7, 15, 22, 26, 27, 29, 39.

Самостійна робота: *Українська музична естрада, Світова музична естрада кінця 20 – початку 21 ст. - 11 год.*

Мета: поглиблене вивчення розвитку української музичної естради та Світової музичної естради кінця 20 – початку 21 ст.

Завдання: На основі поглиблене вивчення розвитку української музичної естради та Світової музичної естради кінця 20 – початку 21 ст. підготувати повідомлення з наступних питань:

1. Різновиди, жанри, виконавці української рок музики. ВІА.
2. Витоки української естради, використання фольклору.
3. Пісенна творчість українських композиторів. Стилї в українській естраді.
4. Значення електроніки і звукозапису в сучасній музиці. Стилїстичні різноманіття в сучасній музиці. Сучасні світові тенденції в естраді.
5. Роль шоу-бізнесу в мистецтві естради.
6. Видатні особистості й колективи в естрадному мистецтві кінця 20 – початку 21 ст. (США, України, Франція, Німеччина та ін.).

Література: 7, 15, 22, 26, 27, 29, 39 .

VIII. Методи навчання

Лекції, семінарські заняття, дискусії, ділові ігри, кейси, робота в малих групах, самостійна робота, майстер-класи, робота з Інтернет-ресурсами.

IX. Методи контролю

Форма підсумкового контролю успішності навчання — екзамен. Передбачено рубіжні етапи контролю у формі усного опитування, оцінки якості виконання завдань самостійної роботи здобувачів, презентації тощо.

Х. Розподіл балів, які отримують бакалаври

Розділ 1 (поточне тестування)			Розділ 2 (поточне тестування)			екзамен
T1	T2	Реф.	T3	T4	Тест	
10	10	5	10	5	10	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

XI. Методичне забезпечення

НМК дисципліни в гул-класі, презентації лекцій, навчальні посібники, нормативні документи, інтернет-ресурси.

XII. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна характеристика легкої музики.
2. Музична естрада Європи та інших регіонів.
3. Різновиди музично-театральних жанрів розважального характеру (зінгшпіль, водевіль, театр менестрелів та ін.).
4. Англійський мюзик-хол як розвинута форма концертного кафе.
5. Американський мюзикл.
6. Соціальні й художні предтечі появи і розповсюдження джазу. Естетична атмосфера в США кінця 19 - поч. 20 ст. Зародження розважально-промислового комплексу.
7. Проникнення джазу в Європу. Музична мова джазу, його відмінності від європейського.
8. Особливості сільської музики США. Різновиди кантрі.
9. Відродження традицій кантрі в поп-музиці 70-х рр. 20 ст.
10. Вплив кантрі на джазову та естрадну музику (фолк-джаз, фолк-рок).
11. Архаїчний блюз.

12. Класичний блюз і його еволюція в 20 ст. Вокальна імпровізація в блюзі (Б. Сміт, Б. Холідей, Е. Фіцджеральд).
13. Ритм-енд-блюз. Особливості сучасного блюзу. Традиції блюзу в рок-музиці.
14. Новоорлеанський стиль. Риси класичного джазу.
15. Родоначалникитрадиційного джазу (С. Беше, Д. Додс, Д. Нун, Д.Р. Мортон та ін.), Л. Армстронг.
16. Джаз перехідногоперіоду. Особливості “білого” джазу. Вихід джазу за межі Нового Орлеану.
17. Професіоналізація джазу. Диксиленд і його роль у джазовій музиці 20 ст.
18. Особливостістановлення національноїкомпозиторськоїшколи в США.
19. Взаємопроникнення академічних і джазових жанрів та стилів. Дж. Гершвін.
20. Соціальні, національні і художні витоки української естради й джазу. “Теаджаз” і “Пісенний джаз”.
21. Народження національного джазу в період 1950-1999 рр. в Україні.
22. Оркестр О. Лундстрема. Джазові вокалісти України.
23. Рок-н-рол (Е. Преслі, Б. Хейлі). “Біглз”. Етапи творчого шляху.
24. Різновиди мейнстрім-року 70-80 рр. (“RollingStones”, “Doors”, “LedZeppelin”, Елтон Джон та ін.).
25. Хард-рок (“DeerPurple”, “BlackSabbath”, “BonJovi” таін.).
26. Джаз-рок (“Чікаго”, “Кров, пот і сльози”, “Оркестр Махавішну”).
27. Арт-рок (“PinkFloyd”, “Емерсон, Лейк и Пауелл”, “Queen”).
28. Народження рок-опери (Е. Л. Уеббер).
29. Поп-рок в системімасовоїкультуризахіднихкраїн.
30. Витокиукраїнськоїестради, використання фольклору.
31. Пісеннатворчістьукраїнськихкомпозиторів.
32. Стили в українськійестраді.
33. Виконавськатворчістьнайяскравішихартистів і колективів України.

ХІІІ. Список рекомендованої літератури

Основна

1. АнтонюкВалентина. Вокальнапедагогіка (сольнийспів): Підручник. – К.: ЗАТ “Віпол”, 2007. –174 с.
2. БокочВ. А. До проблеми методики навчанняестрадного вокалу / В. А. Бокоч, Л. І. Кузьменко-Присяжна, Л. В. Остапенко // Молодийвчений. – № 8(48). – 2017. – С. 31–34.
3. Ван Чень. Методика формування виконавського артистизму студентів магістратури в процесі вокально-фахової підготовки: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня к. пед. наук : 13.00.02 – теорія та методика музичного навчання / Ван Чень: Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ, 2017. – 244 с.
4. ВовкунВ. В. Мистецтворежисуримасовихвидовищ: підручник / Василь ВолодимировичВовкун. – К.: Н. М., 2015. – 356 с.
5. Гмиріна С. В. Постановка концертного номера як засібфаховоїпідготовки студента-вокалістаС. В. Гмиріна //Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі. – 2017. № – 2. С –. 136–140. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/maed_2017_2_26
6. Гнидь Б. Виконавськішколи України: Кафедра сольного співу НМАУ ім. П. І. Чайковського (1971-2001) / Б. Гнидь. – К.: НМАУ, 2002. – 96с.
7. Гнидь Б. Історія вокального мистецтва / Б. Гнидь. – К.: НМАУ, 1997. – 320 с.
8. Голубев П. Поради молодим педагогам-вокалістам / П. Голубев. – К.: Муз. Україна, 1983. – 62с.

9. Гребенюк Н.1, Батовська О.2, Кириленко Я. 3, Теслер Т. 4, Хасанов Р.5. Синкретичні тенденції у сучасному Західно-Європейському вокальному та хоровому мистецтві: виклик сьогодення / *STUDIAUBBMUSICA*, LXVI, 2, 2021 (р. 157 – 177)
10. Іванова І. Історія опери : Західна Європа. XVII–XIX століття : навч. посібн. / І. Іванова, Г. Куколь, М. Черкашина. — К. : Заповіт, 1998. — 384 с.
11. Історія української радянської музики / Л. Архімович, Н. Грицюк, Л. Грисенко та ін. — К. : Муз. Україна, 1990. — 296 с.
12. Євтушенко Д. Питання вокальної педагогіки: Історія, теорія, практика / Д. Євтушенко, М. Михайлов-Сидоров. — К.: Мистецтво, 1963. — 340с.
13. Кононова О. Музична культура Харкова кінця XVIII – початку XX століття / О. Кононова. — Х. : Основа, 2004. — 176 с.
14. Корній Л. Історія української музики : підручн. для вищ. муз. навч. закл. Ч. 1–3 / Л. Корній. — НМАУ ім. П. І. Чайковського. — К.; Харків.; Нью-Йорк : Вид-во М. П. Коць. — Ч. 1 : Від найдавніших часів до серед. XVIII ст. — 1996. — 314 с., Ч. 2 : Друга половина XVIII ст. — 1998. — 387 с., Ч. 3 : XIX століття. — 2001. — 479 с.
15. Манько С. Б. Естраднамузика та мюзикл / С. Б. Манько // *Культура та інформаційне суспільство XXI ст. : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених*, 18-19 квіт. 2013 р. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. В. М. Шейка. — Харків, 2013. — С. 176.
16. Манько С. Б. Жанрова модель мюзиклу / С. Б. Манько // *Культура та інформаційне суспільство XXI ст. : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених*, 24–25 квіт. 2014 р. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. В. М. Шейка та ін. — Харків, 2014. — С. 124-125.
17. Манько С. Б. Історія розвитку мюзиклу в першоджерелах та публікаціях / С. Б. Манько // *Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв. — Харків, 2014. — №1. — С. 43–46.*
18. Манько С. Б. Мюзикл і рок-опера в українському соціокультурному просторі / С. Б. Манько // *Культура України : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. В. М. Шейка. — Харків, 2012. — Вип 39. — С. 268–276.*
19. Манько С. Б. Мюзикл та рок-опера в українській культурі XXI ст. / С. Б. Манько // *X Культурологічне читання пам'яті Володимира Подкопаєва на тему: «Українська культура: виклик сьогодення» : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. 31 травня – 1 червня 2012 р. / Нац. акад. кер. кад. культури і мистецтв ; за ред. С. М. Садовенко. — Київ, 2012. — С. 181–182.*
20. Манько С. Б. Мюзикл та шоу-бізнес / С. Б. Манько // *Молодь України в контексті міжкультурної комунікації : матеріали IX всеукр. студ. наук.-практ. конф. 5 квіт. 2012 р. / Дніпропетровський ун-т ім. Альфреда Нобеля. — Дніпропетровськ, 2012. — С. 100–101.*
21. Манько С. Б. Розвиток україномовних мюзиклів та рок-опер / С. Б. Манько // *Молодь: освіта, наука, духовність : матеріали IX всеукр. наук. конф. студ. і молодих вчених 4–5 квіт. 2012 р. — Київ : Ун-т «Україна», 2012. — Ч. 2. — С. 55–57.*
22. Манько С. Б. Специфіка артистичної діяльності в процесі репрезентації на вітчизняній сцені мюзиклу та рок-опери / С. Б. Манько // *Аркадія. — 2012. — № 3. (34) — С. 55–59.*
23. Манько С. Б. Специфіка мюзиклу та підготовка естрадного співака / С. Б. Манько // *Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. 22–23 листоп. 2012 р. / Харків. держ. акад. культури ; відп. за вип. Н. М. Кушнарєнко. — Харків, 2012. — С. 337–339.*

24. Манько С. Б. Сучасний музичний театр та підготовка виконавських кадрів / С. Б. Манько // Вісн. Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв : зб. наук. пр. (Мистецтвознавство) / за ред. В. Я. Даниленка. — Харків, 2012. — №9. — С. 161–164.
25. Манько С. Б. Творчість С. Бедусенка та сучасний музичний театр України / С. Б. Манько // Культура і сучасність. — 2012. — №2. — С. 140–144.
26. Мельник, М.М. Професійні якості режисера як фахівця сценічних мистецтв. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. Київ, 2012. № 2. С. 126–130.
27. Мельник, М.М. Сольний концерт — популярна форма сучасної естради. Наукові записки. Серія: Мистецтвознавство. Тернопіль, 2017. № 2 (Вип. 37). С. 153—159.
28. Методичні рекомендації до курсу лекцій «Історія вокального мистецтва» / [упорядн. Л. Г. Цуркан]. — Х. : ХІМ, 1991. — 23 с.
29. Михайлова Т. Виховання співаків у Київській консерваторії / Т. Михайлова. — К. : Муз. Україна, 1970. — 128 с.
30. Музична естрада : словник // укладач В. М. Откидач. — Х. : Видавець І. В. Якубенко, 2004. — 445 с.
31. Олена Коляденко – режисер-постановник номера Марії Яремчук на «Євробаченні-2014». UA Перший. (2014). Вилучено з <https://tv.suspilne.media/news/channel/55069>
32. Откидач В. М. Складові творчості естрадного співака (частина перша) / В. М. Откидач // Вісник ХДАДМ «дизайн-освіта в Україні: сучасний стан, перспективи розвитку та євроінтеграція». – № 4. – 2011. – С. 204–208.
33. Поплавський М.М. Менеджер шоу-бізнесу: підручник / Михайло Михайлович Поплавський. – К., 1999. – 560 с.
34. Рось З. П. Особливості роботи з розвитку вокально-виконавської техніки естрадно-джазових співаків: навчальний посібник з методичними рекомендаціями / Зоряна Петрівна Рось. — Івано-Франківськ : “СІМІК”, 2019. — с. 66.
35. Рябуха Т. М. Взаємодія фольклорних інтонацій та стилістичних тенденцій в українській пісенній естраді. Культура України. Серія: Мистецтвознавство : зб. наук. пр. Харків, 2018. Вип. 61. С. 190–199.
36. Рябуха Т. М. Специфіка впливу джазового співу на естрадне мистецтво України. Вісник Харків. держ. Академії дизайну і мистецтв : зб. наук. пр. / за ред. Даниленка В. Я. Х. : ХДАДМ, 2019. Мистецтвознавство: № 3. С. 102–106.
37. Семененко І.В., Іваненко М.В., Павлюкова Г.В. Концертний виступ в контексті виконавської діяльності вокаліста. «Молодий вчений» • № 11 (51). — листопад, 2017 р. - Київський національний університет культури і мистецтв. — С. 652 — 655.
38. Станішевський Ю. Національний академічний театр опери та балету України ім. Тараса Шевченка : історія і сучасність / Ю. Станішевський. — К. : Муз. Україна, 2002. — 735 с.
39. Станішевський Ю. Оперний театр Радянської України : історія і сучасність / Ю. Станішевський. — К. : Муз. Україна, 1988. — 248 с.
40. Стефанович М. Михайло Іванович Донець. [Життєвий і творчий шлях українського співака. 1883 – 1941] / М. Стефанович. — К. : Мистецтво, 1965. — 40 с.
41. Терещенко А. Львівський державний академічний театр опери та балету ім. Івана Франка : Піввіковий творчий шлях / А. Терещенко. — К. : Муз. Україна, 1989. — 206 с.
42. Теслер Т. М. Стилістика диско в українській пісенній естраді у 80-х роках ХХ століття / Т. М. Теслер // Музичне мистецтво і культура. Науковий вісник; . – Одеса: видавничий дім «Гельветика», 2021. – Вип. 32., Книга 1 – С. 403 – 413.
43. Теслер Т. М. «Український солоспів у контексті сучасного музичного мистецтва» - «Диригентсько-хорова освіта: синтез теорії та практики».

- Матеріали ІІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції науково-практичної конференції (ХНУМ, 25 жовтня, 2018) – С.113 – 117.
44. Теслер Т. М. «Джаз у жанрі української естрадної пісні» – «Диригентсько-хорова освіта: синтез теорії та практики». Матеріали ІІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції науково-практичної конференції (ХНУМ, 31 жовтня, 2019) – С.30 – 32.
45. Теслер Т. М. «Стиль диско в жанрі української естрадної пісні» – «Диригентсько-хорова освіта: синтез теорії та практики». Матеріали ІV Всеукраїнської науково-практичної конференції науково-практичної конференції (ХНУМ, 29 жовтня, 2020) – С.77 – 78.
46. Теслер Т. М. «Жанр мюзиклу в сучасному музичному просторі» - «Диригентсько-хорова освіта: синтез теорії та практики». Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції науково-практичної конференції (ХНУМ, 28 жовтня, 2021) – С.67 – 69.
47. Тимофєєв В. Бела Руденко / В. Тимофєєв. — К. : Муз. Україна, 1973. — 84 с.
48. Ханас, О. (2021). Від Пономарьова до Go_A: хто з виконавців представляв Україну на "Євробаченні". Фокус. Вилучено з <https://focus.ua/uk/lifestyle/482844-ot-ponomareva-dogo-a-kto-iz-ispolniteley-predstavlyal-ukrainu-na-evrovidenii>
49. Хлистун О. С. Режисура української пісенної естради: стратегії творчості / Олена Сергіївна Хлистун // Вісник КнукіМ. Серія: Мистецтвознавство. – 2015. – вип. 33. – С. 160–165.
50. Хочу, щоб всі люди прокинулися. Режисер Костянтин Томільченко розповів про номер GO_A і досвід участі в Євробаченні. NB art. (2021). Вилучено з <https://nv.ua/art/evrovidenie-2021-solistka-go-a-dala-shum-moshchnuyu-energetiku-postanovshchik-vystupleniya-tomilchenko-50161353.html>
- Додаткова**
51. Музична естрада: Словник // Укладач В. М. Откидач. – Х.: Видавець І. В. Якубенко, 2004. – 445с.

Інформаційні ресурси

1. Інтернет ресурси, відеозаписи і т.д.

Навчальне видання

СТИЛІ ТА НАПРЯМКИ ЕСТРАДНОЇ МУЗИКИ

Програма та навчально-методичні матеріали до курсу
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності
025 «Музичне мистецтво»,
ОП «Естрадний спів»

Укладач

Теслер Тамара Миколаївна, кандидат мистецтвознавства, старший викладач

Комп'ютерний набір Ю. Заклінська

Комп'ютерна верстка І. Колесник

План 2023

Підписано до друку _____ 2023 р. Формат 60x84/16

Гарнітура «Times». Папір для мн. ап. Друк ризограф

Ум. друк. арк. _____ Тираж 100. Зам № _____

ХДАК, 61057, Харків -57, Бурсацький узвіз, 4

Надруковано в лаб. множ. техніки ХДАК